

Nieuwsbrief

In dit nummer

Column M. Frederiks	1
Kernonderwerpen	1
Benoeming Mw. dr. M. Frederiks	2
Uit het werk	2
Conf. 26 september	2
Raadsbijeenkomst november a.s.	2
Vier jubilea	3
Jarenverslag 2005/2006	3
Agenda en aankondigingen	3
Missie-Zendings kalender 2008	4
Afscheid Mark Fillet	4
Wat doet de NZR	4
Brochure Over een andere boeg	4
Wereld en Zending 2007, 2	4

Kernonderwerpen Raad 2007

'Het recht om het evangelie te horen'

26-27 sept	Conferentie 'The South moving North'
23 nov	Bijbel en film

Column:

Hector en de ambiguïteit van religie- *Martha Frederiks*

Om rond te worden geleid in Belfast door ex-gedetineerden van de IRA en de UDA, die ieder meer dan 10 jaar gevangen gezeten hadden wegens aanslagen, is op zich al een indrukwekkende ervaring. Maar als dat gebeurt in de week dat het kabinet van de gezworen aartsvijanden Ian Paisley en Martin McGuinness wordt beëdigd (8 mei 2007), krijgt zo'n rondleiding nog een extra dimensie.

Toevallig was ik de betreffende week met een groep studenten in Belfast. Aanleiding was de lustrum viering van het theologisch dispuut Themelios. Besloten was het lustrum vorm te geven door in het kader van het jaarthema 'verzoening' een reis naar Belfast te maken. Tijdens de planning had niemand kunnen voorzien dat we op zo'n *kairos* moment in Belfast zouden zijn. Er heerste opgetogenheid maar tegelijkertijd was er groot scepticisme bij sommigen: 'We hebben wel heel veel historische momenten in Noord Ierland gehad', zo merkte iemand op.

Het bezoek maakte weer eens duidelijk hoe ambigu de rol van religie kan zijn. Tijdens de rondleiding langs de muurschilderingen en herdenkingsmonumenten in de wijken van Belfast, bleek hoezeer er twee verhalen in Noord-Ierland zijn. De Katholieke gids vertelde een bevrijdingstheologische verhaal: Ieren die al eeuwen gekoloniseerd en onderdrukt worden door de Engelsen en nu een gerechte strijd van bevrijding strijden. En in de *murals* (1) werd duidelijk hoezeer men zich identificeerde met bewegingen elders: de Palestijnen, het ANC etc. Het Protestantse verhaal onderstreepte de lange protestantse geschiedenis in

Noord-Ierland en het recht op een eigen protestantse identiteit. Beide gidsen spraken over gebeurtenissen uit het verre verleden alsof ze gisteren hadden plaatsgevonden: overgeërfd trauma's, die van generatie op generatie levend worden gehouden. Geen van beide gidsen betrad tot op vandaag de dag het terrein van de ander. We werden bij het scheidingshek tussen de Protestantse en Katholieke wijken afgezet. Beiden claimden God aan hun kant.

De volgende dag waren we te gast bij een Anglicaanse gemeente. Deze gemeente en de katholieke parochie een eindje verderop in de straat doen voorzichtig toenaderingspogingen tot elkaar. Daar maakten we kennis met Hector de giraffe. Hector (een oecumenisch initiatief) is een grote speelgoedgiraffe, die wordt gebruikt om met kinderen te werken rond de thematiek van conflict en verzoening. Het initiatief daartoe werd genomen toen een aantal jaren geleden een jongetje van 8 omkwam bij een bomaanslag. Dit nooit meer, werd besloten. Hector staat nu symbool voor de hoop op een toekomst waarin kinderen in Noord-Ierland opgroeien zonder geweld en (voor) oordelen over de ander.

Religie, wanneer het geïnstrumentaliseerd wordt voor politieke doeleinden is een ambigu en explosief fenomeen. Dat maakt de situatie in Noord-Ierland overduidelijk. Na eeuwen van conflict zal de weg tot verzoening lang zijn. Maar wie wil werken aan verzoening moet een lange adem hebben. Dat vertelt het verhaal van Hector. Want het gaat niet alleen om onszelf, hier en nu. Maar willen onze kinderen en kleinkinderen elkaar met onbevangenheid tegemoet kunnen treden, moeten wij ons hier en nu al inzetten om de kloof tussen gemeenschappen te overbruggen.

(1) Afbeeldingen van de *murals* zijn te zien op <http://peacelinetours.q2qm.com/murals.html>.

Benoeming

Per 1 juli 2007 is mw. dr. Martha Frederiks, voorzitter van de NZR, benoemd tot bijzonder hoogleraar Missiologie aan de Universiteit Utrecht. De leerstoel, die sedert 1986 aan de Universiteit Utrecht is gevestigd, gaat uit van de stichting de Zending der Protestantse Kerk in Nederland. Sinds 1999 vervult mw. Frederiks diverse onderzoek- en onderwijstaken aan het Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica (nu centrum IIMO), en het departement

godgeleerdheid van de faculteit geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht. Zij doceerde diverse malen aan theologische opleidingen in Afrika en Azië. Dr. Frederiks volgt aan de Universiteit Utrecht als leerstoelhouder prof.dr. J.A.B. Jongeneel op, die als eerste bijzonder hoogleraar Missiologie op de leerstoel in 2003 wegens emeritaat afscheid nam. In de tussenliggende periode was deze leerstoel vacant. Mevrouw Frederiks blijft naast haar hoogleraarschap voltijds verbonden aan het IIMO, waar zij thans directeur is.

Uit het werk

Intercultureel Bijbellezen Amsterdam

Onder de titel 'See you in the Bible (CUB). Amsterdammers lezen samen' is het project Intercultureel Bijbellezen Amsterdam van start gegaan in zijn eerste fase. De bekendheid met dit project in de hoofdstad neemt snel toe. Steeds meer groepen raken geïnteresseerd. Het proces wordt nauwgezet geregistreerd door de twee coördinatoren, ondersteund door een kleine klankbordgroep. Vanaf september is op initiatief van de NZR een ICB-Jongerenproject in ontwikkeling in samenwerking met Kerkinactie/ Jongerenorganisatie Jop en Youth for Christ.

[Lees verder op de website.](#)

Studiebijeenkomst NZR en EZA

Op 5 september vond in Amersfoort een studiebijeenkomst van EZA en NZR plaats over 'Samen uitzenden'. De samenwerkingsverbanden rond de uitzending van zendingswerkers die de afgelopen jaren gestalte hebben gekregen werden tegen het licht gehouden. Er zijn veel positieve ervaringen, maar er kan ook veel beter. De bijeenkomst krijgt een vervolg.

Sibiu-lezing Wout van Laar

'Laten wij de gevarieerdheid van de 'buitenlandse' kerken in hun vitaliteit zien als een bijzondere gave van God aan een geseculariseerde wereld, die hunkert naar nieuwe zingeving en hoop. De spirituele ziekten en de crisis die het rijke Noorden kenmerken zouden misschien wel eens genezing kunnen vinden als de stemmen van de niet-westerse wereld werkelijk zouden worden gehoord en verstaan.'

Dit stelde drs. Wout van Laar op 25 mei in de 5de lezing in de reeks Sibiu-lezingen in de aanloop naar de derde Oecumenische Assemblee van de Europese Raad van Kerken (CEC) in Roemenië. De titel was: 'Klimaatverandering in de wereldkerk. Naar nieuwe wegen van zending en oecumene in Europa'. De bijeenkomst was georganiseerd door de Raad van Kerken in Nederland en de Katholieke Vereniging voor Oecumene.

[Lees verder op de website \(samenvatting in CW artikel, en de integrale tekst van de lezing, tevens een interview Sibiu lezing 'Wereldkerk'.](#)

'Het christendom moet bereid zijn om te sterven aan de gedachte dat de westerse vorm alleenrecht zou hebben, om op een authentieke manier te leven binnen de volheid van menselijke culturen. Christus, die zo lang is geassocieerd met Europa en Noord-Amerika wordt de Christus van de hele wereld'.

Kenneth Cragg, 1968

Conferentie 26 september

The South moving North Klimaatverandering in de wereldkerk

Het zwaartepunt van de wereldkerk heeft zich verplaatst van het noordelijk naar het zuidelijk halfrond. Wat betekent dit voor de praktijk van zending en kerk-zijn in Nederland? Op deze studiedag van de Nederlandse Zendingsraad (NZR) en de Evangelische Zendings Alliantie (EZA) gaan de missiologen **Andrew Walls** (Schotland), **Samuel Escobar** (Peru) en **Afe Adogame** (Nigeria) in op de gewijzigde kaart van het wereldchristendom. Een conferentie voor leidinggevenden van gemeenten en missionaire organisaties.

In samenwerking met het **Centrum voor Interculturele Theologie, Interreligieuze Dialoog, Missiologie en Oecumenica** (IIMO) is er op 27 september een vervolg voor een voornamelijk academisch publiek.

Opgeven via de website www.zendingsraad.nl of bellen naar de NZR: 030-8821760 of EZA: 0342-462198, www.eza.nl

Raadsbijeenkomst november a.s.

De laatste raadsbijeenkomst van dit jaar vindt plaats op 23 november en heeft als thema: Bijbel en film.

Hoe vindt de communicatie van het evangelie plaats door dit populaire medium?

Dit kernonderwerp is van 11.00-13.00 uur in de Bergkerk te Amersfoort bij te wonen.

Gasten zijn welkom.

Vier jubilea

Op 4 maart jl. is in Zeist een expositie geopend, gewijd aan het Uniteitsjubileum van de **Broedergemeente**. De tentoonstelling draagt als titel 'Een weg door de wereld, 550 jaar Broedergemeente'. Het is een aantrekkelijke overzichtstentoonstelling over het 550 jarig bestaan van de Broedergemeente, zowel de oude Uniteit als de hernieuwde Broedergemeente van Herrnhut en het van daaruit ontstane hernhutter zendingswerk. De tentoonstelling vindt plaats in de nieuwe expositieruimte in het EBG Dienstencentrum aan het Zusterplein 20 te Zeist, en staat onder verantwoordelijkheid van de stichting 'Het Hernhutter Huis'.
[Zie voor openingstijden op de website.](#)

Op 29 juni is het 40 jaar geleden dat het Episcopaat van de Oud-katholieke Kerk van Nederland de sinds 1959 bestaande werkgroep '**Oud-katholieke Missie Sint Paulus**' de status van 'Bisschoppelijke Commissie' gaf. Hiermee werd de Missie een zelfstandig onderdeel van de Oud-katholieke Kerk. Ter gelegenheid van het jubileum kwam in april een boekje uit dat de lezer informeert over het werk van Missie St. Paulus. Het boekje is verkrijgbaar bij de NZR.
fnzr@antenna.nl

Deze zomer viert **Operatie Mobilisatie (OM)** Nederland zijn vijftigjarig bestaan tijdens de jaarlijkse Go-conferentie in Dalfsen. Op zondag **23 september** is er een jubileumdienst in de baptistengemeente Bethel in Drachten. Doel van OM is het toerusten en bijstaan van de kerk in de verkondiging van het Evangelie.
[lees verder op de website](#)

In augustus bestaat SKIN 10 jaar. Om dit te vieren organiseert **SKIN op zaterdag 10 november 2007** een lustrumviering in de Triumfatorkerk, Marco Pololaan 185 te Utrecht. Leden, vrienden en relaties zijn op deze dag van harte uitgenodigd. Minister Ella Vogelaar voor Wonen, Wijken en Integratie zal onze speciale gast zijn.
[lees verder op de website](#)

Alleen de 'onbekende', ondoorgrondelijke, altijd verbazende God, de God van de paradox, de God die nederlaag omzet in overwinning, en dood in leven, en die alle dingen nieuw maakt, kan het beginpunt zijn van christelijke evangelieverkondiging.

Tomás Halik in Wereld en Zending

Jarenverslag 2005-2006

Zojuist is het jarenverslag 2005-2006 verschenen. De titel luidt 'Het recht om het Evangelie te horen' en verwoordt het jaarthema van 2007.

Teneinde niet alleen de participanten, maar ook anderen in de gelegenheid te stellen om visie en beleid van de NZR te leren kennen, is naast de bureauverslagen het beleidsplan 2007-2010 opgenomen.

Agenda AKO

Vrijdag 26 oktober 2007 start de derde **Bijbel10daagse**, een initiatief van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en de Katholieke Bijbelstichting (KBS).

Zondag 4 november: Katholieke jongerendag in Den Bosch met de start van 'The Pelican', een musical in het kader van het 60-jarig bestaan van Kerk in Nood.

Zaterdag 10 november Studiedag Member Care Over het bemoedigen van missionaire werkers.

Donderdag 15 november: door ITMP 'omgaan met trauma' voor (kandidaat) zendings- en ontwikkelingswerkers en medewerkers van uitzendende instanties.

Donderdag 22 november: Kerkinactie studiedag pionieren en gemeentevorming.

Donderdag 29 november: door ITMP 'Seminar blijven branden en opbranden'.

Donderdag 13 december: door ITMP workshop over re-entry.

[Lees verder op de website.](#)

Aankondigingen van diverse organisaties

'Alle Volken' vernieuwd!

Alle Volken, het informatieblad van de GZB, is in vernieuwde vorm verschenen. Een belangrijke wijziging is dat voortaan elk nummer een thema heeft.

HIV/AIDS

Een nieuwe rubriek over hiv/aids online op de site van de Missieraad.

Kerk Wereldwijd

Het contactblad Kerk Wereldwijd wordt niet meer in papieren vorm uitgegeven, maar via de nieuwsbrief online.

ZOA start nieuwe campagne: [r]echt voor de vluchteling

Vluchtelingen helpen. Niet omdat het moet, niet om een schuldgevoel af te kopen... Nee, helpen vanuit de overtuiging dat mensen recht hebben op onze steun.

[Lees verder op de website](#)

Nederlandse Zendingsraad
Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht
Postbus 8092
3503 RB Utrecht

030 8801760
nZR@antenna.nl
www.zendingsraad.nl

Kantoor tijden:
's maandags tot en met donderdags
van 9.00 tot 16.30 uur

Colofon:
Redactie: Wout van Laar,
Marion Popkema en Ada Miellet

Multicultureel kerk zijn houdt veel meer in dan een beetje kleur en folklore brengen in onze traditionele diensten. Het houdt radicale veranderingen in van de manier waarop wij onszelf verstaan en de manier waarop wij onze zaken doen. Vereist is een verandering in mentaliteit in de gevestigde kerken en gelovigen ten opzichte van de 'vreemdeling' en wat God ons door zijn aanwezigheid te zeggen heeft. Het vreemde te willen begrijpen, daar gaat het om.

Drs Wout van Laar

Missie-Zendingskalender 2008

De nieuwe Missie Zendingskalender, getiteld 'Vrouwen in het Licht', bevat dertien kunstwerken van de Ugandese schilder en glazenier Mathias Muwonge Kyazze (46). Deze Missie-Zendingskalender laat zien hoe christenen uit andere culturen hun kerkgebouwen doen baden in een zee van kleuren. De platen vormen een Afrikaanse interpretatie van het eeuwenoude verhaal van God en Jezus.

[Lees verder op de website](#)

Afscheid Mark Fillet

'Soms zijn de platen een aanvulling, dan weer een ontmaskering van de prediking, die wij christenen in het blanke Westen, al te lang hebben gemonopoliseerd. De enorme diversiteit aan platen, gebeden, liederen en getuigenissen die in de opeenvolgende MZK-edities werden verspreid, doet proeven wat katholiciëit in deze wereld zou kunnen zijn.

Dat zei Mark Fillet op 10 mei in Den Bosch bij zijn afscheid als redactielid MZK-kalender voor het CMC. Zijn lezing onder de titel 'De Missie-Zendingskalender als missionair en educatief product' is terug te vinden op de [website](#).

Wat doet de NZR?

1. Adviseren en bevorderen van communicatie en overleg tussen de aangesloten kerken en organisaties;
2. Stimuleren van de bezinning op de vragen van zending in zes continenten, zowel overzee als ook meer en meer gericht op de context van Europa en die van ons eigen land;
3. Functioneren als luisterpost en verkenner om (inter)nationaal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van kerk, cultuur en samenleving te signaleren;
4. Initiëren en coördineren van gezamenlijke missionaire programma's, projecten en actie;
5. Participeren namens de aangesloten kerken en organisaties in het missionaire werk van de Wereldraad van Kerken;
6. Onderhouden van relaties met internationale oecumenische instanties, zoals missionaire raden en organen binnen en buiten Europa;
7. Optreden als vertegenwoordiger van zending en evangelisatie naar interkerkelijke samenwerkingsorganen in Nederland, zoals de Raad van Kerken en zijn beraadgroepen, de Nederlandse Missieraad, alsmede in voorkomende gevallen naar de overheid;
8. Samen met CMC de jaarlijkse Missie-Zendingskalender uitgeven.

Brochure 'Over een andere boeg'

'Blijf niet staren op wat vroeger was, sta niet stil in het verleden. Zie, Ik ga iets nieuws beginnen, het is al begonnen, merk je het niet?' Zo luidt een van de tien aanbevelingen uit de brochure 'Over een andere boeg. Handreiking voor missionair kerk zijn in een tijd van kentering'. Het boekje vormt het eindresultaat van de beraadgroep Missionaire Presentie van de Raad van Kerken, waarin de NZR actief participeerde.

[Lees meer op de website](#)

Wereld en zending 2007,2

Zending in Europa

'De notie dat geloof een privé-aangelegenheid is, en daarom geweerd moet worden uit het publieke leven, is wijdverspreid in Europa. Maar veel mensen die nu nieuw in dit deel van de wereld aankomen, hebben duidelijk andere opvattingen, en dagen - eenvoudig door hun aanwezigheid - de Europese manier van leven uit'.

Dit schrijft Grace Davie in het laatste nummer van Wereld en Zending. Het nummer is gewijd aan 'Zending in Europa' en gaat in op de ingrijpende vragen met betrekking tot de communicatie van het evangelie in de eigen context.

[Lees meer op de website](#)

